

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Starološke občinske volitve — kmet je govoril.

Dopis.

«Barka je pa naša!»

I.

Čakali smo, da se razburjeni duhovi nekoliko potolažijo, čakali smo, da stranka Jelovčanove mame vloži rekurz, toda nismo dočakali niti enega niti drugega. Sedaj pa le na dan!

Čuli smo, da je «Slovenec» pisal nekaj o staroloških občinskih volitvah. Ker ta papirnati poštenjak le redkokdaj zaide y našo vas, smo zadovoljni, če od strani zvemo, kako nas obira. «Slovenec» našteva nekatere novoizvoljene občinske odbornike. Vse te od Krivca iz Rateč do Jerga iz Žabnice zagovarja sebi v sramoto. Pravi, da niso liberalci! «Hudiča, ki ga je klical, se ne more znebiti nikdar več.» Kdo drugi je ustvaril in napravil med starološkimi kmeti liberalce, če ne «Slovenec» sam in njegova stranka. Tako dolgo ste vpili in vpili ter kazali te strahove, da smo se tudi kmetje začeli zanimati zanje. Ker so se nam dopadli, ogledali smo jih natančneje in, ko smo spoznali, da so ti strahovi le od zunaj počrtnjeni od klerikalcev, od znotraj pa čisti in beli, smo se jih hitro privadili. In, kdor je imel priliko, da je potipal njihove kosti in obisti, ta se je sam pridružil tem strahovom, obrnil svoj kozuh, ki je bil dosedaj od zunaj gladek in bel, a od znotraj kosmat, češ, bolje je, da sem od znotraj čist, kakor od zunaj. — Toda pustimo to!

Občno mnenje pri «Slovincu» je sedaj, da je tisti, ki ne voli mož, katere mu zapove voliti njegov dušni pastir, liberalce, t. j. brezverec. Temu pa ni tako. Kmetje smo prišli do prepričanja, da smo prosti, ne sicer dolgovi, kakor farovži, pač pa tlake in farovskega jerobstva. Slednjega smo se tedaj otrešli, sedaj pa se nam je otresti še dolgovi. Ker po tej poti, po kateri smo hodili doslej tega ni bilo mogoče, je vsak vinar, ki je preostal čez druge potrebe v žepu, moral v nenasitno žrelo farovških potreb. Škof zida na šentvidskem polju poslopje, v katerem naj se vzgajajo janičarji, ki bodo skubili svoj lastni rod tako dolgo, da izkrvavi. In za vzgojo teh janičarjev naj mi plačujemo krvavo zasluženi denar. Ne, nikdar ne! Naša

sveta dolžnost je, da si priborimo boljšo bodočnost, če pa ne sebi, pa vsaj potomcem in hvaležni nam bodo, kakor so hvaležni Srbi Črnemu Juriju, ki jih je oprostil turskega jarma. Ko smo izprevideli, da stremi vse duhovniško delovanje za tem, da nas drži v sramotni sužnjosti, nevednosti, neolikanosti in uhoštva, poiskali smo si prijateljev, ki imajo resno voljo nam pomagati. Verujemo, da je en Bog, da je ta Bog pravičen sodnik, pred katerim bomo vsi enaki. Naš Bog pa ni nikdar in nikjer zapovedal, da bi morali njegovi namestniki v brezdelju živeti ob tujih žuljih. — Čebele izmečejo trote, ki žro, žro in žro trud njegove pridnosti, kmet je pa dosedaj rajše zapuščal dom, ženo in otroke, samo, da je trot sedel na gorkem. Tega se je pa sedaj naveličal in pričel se je resen boj ned troti in bučelami. Preverjeni smo, da ne podležejo pridne bučele-kmetje, ki so utrjene od dosedanjih udarcev, temveč omehkuženi trotje!

V starološki občini je liberalna stranka zmagala pri občinskih volitvah v vsch treh razredih. Odkar obstoji, vedno so jo vodili duhovniki, oziroma župani, verni sluge duhovnikov. Za kmeta se ni storilo nič. Kakor ob času ustave, tako je še dandanes. Občinski odbori so se tresli pred mogočno besedo staroloških dekanov in kapelanov. Poglejte na mogočno starološko cerkev in župnišče, pogledjte pa tudi v obližju prifarske lesene bajte! Poglejte slike staroloških dekanov in sedanjega škofjeloškega župnika, primerjajte jih s suhimi postavami 60 in 70 letnih starčkov starološke občine in prepričani boste, da je moralo priti do tega!

Na smetišču poginil.

Na misel nam prihaja Verlainova pesem o vagabundu. Ko je ta vagabund stopil v življenje, so nekateri pač menili, da postane koristen član človeške družbe, ali kmalu se je pokazalo, da je do dna svoje duše pokvarjeno bitje. Ko so se začeli odvracati od njega in ga izključevati iz svoje družbe, je pokazal svojo neskončno hudobno naruro in je grizel okrog sebe kakor stekel pes, dokler ga niso z brkami signali na cesto. Od tedaj je v onemogli svoji jezi taval brez cilja semintam, dokler ni ves razjeden, gnil in ušiv, poginil na smetišču.

Temu vagabundu je bil podoben «Slovenski List», ki je sedaj prenehal izhajati.

«Slovenski List» se je rodil pred osmimi leti. Naše je od kraja obilo prijateljev, ker se je mislilo, da je poklican, izravnati nasprotja med slovenskima strankama na Kranjskem in uglatiti pot novi strankarski formaciji. In

idealisti, ki ne vedo, da se stranke ne ustanavljajo kar po poljubnosti posamičnih ljudi, nego da so plod obstoječih političnih, kulturnih, gospodarskih in socialnih razmer, ti idealisti so verjeli praznim tiradom in bobnečim frazom novega lista, dokler niso spoznali, da se jim mesto kruha ponuja kamen, da to, kar ponuja «Slovenski List», ni suho zlato — marveč pleh.

Čim se je to pokazalo, so ljudje začeli opuščati «Slovenski List». Prijatelj za prijateljem je odpadel, in kmalu je bil list osamljen in zapuščen, brez veljave in brez vpliva. Ko je bil dr. Šustersič v peti kuriji izvoljen s 38.000 glasovi, je izdal «manifest» na slovenski narod s pozivom: «Složimo se» in ga obelodanil v «Slovenskem Listu». A živ krst se ni zmenil za ta manifest. Tedaj se je najeklatantneje pokazalo, da je «Slovenski List», namenjen slovenskemu razumništvu, popolnoma brezpomemben časopis.

«Slovenski List» je bil ustanovljen v namen, da bi slovensko razumništvo in sploh slovensko meščanstvo speljal v klerikalni tabor in sedaj, po osmih letih srditega boja v ta namen, je žalostno poginil, poginil na smetišču, kamor ga je bilo z branci segnalo svobodomiselnost meščanstvo. To je na vsak način triumf za nas napredne Slovence, katere je hotel «Slovenski List» potlačiti pod klerikalni podplat.

Da so nadeje, ki so jih gojili klerikalci glede «Slovenskega Lista» popolnoma brezupne, se je pokazalo že pred več leti. «Slovenski List» je začel izhajati kot tednik, a hotel je postati dnevnik. Nekaj časa je izhajal po dvakrat na teden. A to je trajalo le malo časa — izkazalo se je namreč, da ga občinstvo ne mara in moral je zopet postati tednik. V zadnjih letih je imel samo še 150 naročnikov, čital ga ni nihče, kajti tudi poskus, vjeti obrtnike za ta list, je klavrno ponesrečil.

V zgodovini slovenskega časnikarstva je «Slovenskemu Listu» zagotovljeno najsramotnejše mesto. Za časa, ko je ta list urejeval sedanji kranjski tehant Anton Koblar, je bil «Slovenski List» prava sramota za vse slovenstvo. Kakor Verlainov vagabund je bil nad vse podel, nad vse lažniv in hudoben, obrekljiv in brezsliden, živa infamnost in zavrženost. «jeder Zoll ein Schuft». To je bila zasluga tehanta Koblarja in da so njegovi duhovni sobratje to

trpeli, da so s slastjo uživali te brezkončne infamije, to je za duhovščino jako značilno.

Kakor vagabund je poginil «Slovenski List» na smetišču. V zadnjem času so ga mladostni njegovi grehi tako oslabili, da je še koraj dihal in bil popolnoma brezpomemben. Zdaj ga je konec. Svoje uši je zapustil «Slovincu».

«Slovenski List» kaže, pod kako hinavskimi krinkami se izkuša klerikalizem vtihotapiti med svobodomiselnost Slovence, da bi jih razdvojil in da bi med njimi napravil razpor, ki naj bi klerikalstvu pomagal na krmilo. Poskus klerikalstva s «Slovenskim Listom» se je izjalovil. To je zasluga razumnosti in politične razsodnosti svobodomiselnih Slovencev. Zdaj poskuša isti smoter doseči «Slovincu». Upamo trdno, da se tudi temu ne po-reči, in da ga končno zadene ista usoda, kakor njegovoga bratca, ki ga je pred božičnimi prazniki dohitela žalostna smrt.

Po «Slov. N.»

V Kranju, 9. januarja.

Za avskultante in pravne praktikante. Ker je zakonski načrt o zvišanju plač avskultantom in pravnim praktikantom še v parlamentarni razpravi ter še ne stopi takoj v veljavo, je vlada sklenila za sedaj administrativnim potom pomagati na ta način, da je dovolila avskultantom in praktikantom, ki služijo v zadovoljstvo saj že tri leta, izvenredne nagrade za januar in februar. To velja za praktikante vseh državnih uprav.

Koroško sodišče v Rožeku. Gospoda I. Knez in F. Supančič v Ljubljani imata svojo opekarno. V neki njuni stvari je došla na koroško sodišče v Rožeku vloga v slovenščini, katero pa je smatrala sodnija potrebno rešiti v nemškem jeziku. Knez se pravi po nemški Fürst in tu je peljala nemška nestrpnost, združena s površnostjo in nevednostjo, sodnija tako daleč, da hoče spraviti iz sveta ime knez, bodisi, da poviša gospoda Supančiča v kneza. Naslov na sodnem sklepu, rešitev slovenske vloge, se namreč glasi: «An die (hohe) Fürstlich Suppantsschitsche Ziegelfabrik Laibach» — in z vso resnostjo je poslala sodnija tak sklep v Ljubljano. Kako naj imenujemo tako postopanje?

Macedonija. Sarafov je izjavil, da se macedonski vstanek zopet prične spomladi, istočasno pa se bo zopet

PODLISTEK.

Občinski odbor po splošni in enaki volilni pravici.

Leta Gospodovega 1904. potem, ko je blaženi katolik dr. Žlindra z ognjenimi besedami prepričal brezverske poslance v deželnem zboru kranjskem, da je splošna in enaka volilna pravica nujno potrebna, na kar je deželni zbor, nezmožen, da bi se še nadalje ustavljal tako tehtnim in premišljenim razlogom gori omenjenega svetega apostola, enoglasno sklenil vpeljavo splošne in enake volilne pravice na Kranjskem, takrat torej je bila volitev občinskega odbora v Podrti peči na Dolenjskem. Izvoljeni so bili soglasno:

Fajmošter: Janez Trebuh,
Šomošter: Franc Smrdč,
Mežnar: Jaka Poberovec,
Organist: Juri Dudel,
Hlapci: Tomaž Razgrajač,
Matevž Plavmohar,
Jernej Čikar,
Urh Žganjar,
Matija Lenoba,
Martin Poseduh,
Urban Zaplata,
Šimen Ušivec, —

vsi vrli, trezni in pošteni somišljeniki katoliško-narodne stranke (!), kakor je precej drugi dan naznanjal debelo tiskan telegram v «Slovincu».

Ker v teku osmih dni ni bilo nikake pritožbe zoper volitev teh odbornikov — kako tudi? — sklical je najstarejši odbornik Tomaž Razgrajač, hlapec pri kmetu Liberaluhu, ostale odbornike, da volijo občinsko starešinstvo, namreč župana in štiri svetovalce. Ker je tisti dan imela farovška kuharica, Uršula Luknja, ravno perilo in je srajce, plenice, gate in drugo reč razobesila po vseh sobah, ker je tisti dan šomoštrica Smrdčotvka v šoli ravno pospravljala podrti peč in ker je kmet Liberaluh, čitajoč «Narod in «Gorenjca», kratko pa odločno prepovedal, da bi se volitev vršila v njegovi sobi, je bil starosta novega občinskega odbora v nemali zadregi, kje naj bi sprejel povabljenih odbornikov, da bi se mogla izvršiti volitev «avtonomnega odbora», ki naj imponira hinavski vladi in potuhnjenim birokratom!

Toda, kakor vsem ženjalnim možem, tako se je tudi njemu hipoma rodila rešilna misel. Izpustil je namreč krave iz hleva na pašo, pobrisal z gnojno metlo svojo posteljo in kravje truge, postavil slednje v polkrogu, nabasal čik v usta ter potem, sedeč na postelji, mirno pričakoval gospodov odbornikov. Poleg njega pa je ležala velika steklenica «ta grenč'ga», da pogosti kolege.

In res so kmalu prišli. Najprej odborniki-hlapci, ki so, zagledavši steklenico, hitro porabili gostoljubnost svojega staroste, ter isto, sedeči v kravjih jasliah, uslužno ponujali drug drugemu. Odbornik Urh Žganjar pa, ki je bil prej v Ljubljani za hlapca ter enkrat v «tejtrju» na galeriji, je zapel takole:

prišel armenski vstanek. Tako bo turška vojska morala biti razdeljena. Poleg tega bodeta skoro gotovo stopili na bojno polje tudi Srbija in Bolgarija, avstrijske čete pa že čakajo v Novem Bazarju, da prikorakajo v Staro Srbijo.

Vojna med Rusi in Japonci? Koreja je že v drugič ona točka, ki preti provzročiti krvavo vojno na daljnem iztoku. Pred leti je nastala kitajsko-japonska vojna vsled spora, čegava naj bo Koreja; tedaj so Kitajci izgubili vse pravice do tega polotoka, a tudi japonske načrte so preprečile velesile, ki so proglasile Korejo za «neodvisno». Potem so se Japonci še nadalje potegovali, da pride Koreja v njihovo posest, ker leži prav pred nosom japonskemu cesarstvu. Zato mislijo Japonci, da jo morajo dobiti na vsak način. Tudi za Rusijo je ta polotok velike važnosti, ker ji zapira pot v Tiho morje. Ako pride do vojne, Kitajska največ izgubi, ker tudi Angleži zahtevajo vsaj delež. Rusija in Japan se oborožujeta. Prva je sicer pripravljena ugoditi Japoncem, a nikakor ne more dovoliti, da bi bila zveza med Vladivostokom in Port Arturjem pod njihovim nadzorstvom, kar zahtevajo Japonci.

Tedenske politične vesti. Poslanec dr. Globinski snuje v Galiciji novo stranko, ki se bo imenovala opozicijska narodno-demokratska stranka. — Za nuncijski Dunaju je imenovan monsignor Granito Pignatelli di Belmonte, dosedaj papežev nuncij v Bruslju. — V državi Florida je nastalo revolucijsko gibanje. Med vstasi in vladnimi četami se je bila že tudi bitka.

Strašna nesreča v gledališču v Čikagi.

Dne 30. decembra minulega leta popoldne je med predstavo pogorelo šele pred par leti otvoreno gledališče Iroquois v Čikagi (Amerika). Ogenj v gledališču, ki je obsegalo 1700 sedežev in veljalo štiri milijone kron, je nastal med drugim dejanjem, ko so na odru pevci veselo peli. V nepopisnem strahu so se čuli strašni klici: «Ogenj!» Ogenj je provzročila napaka v elektriki ali pa eksplozija neke syetilke. Nad 600 mrtvih trupel so doslej izvlekli iz razvalin. Zgorelo je tudi mnogo odličnih umetnikov, 50 zdravnikov je bilo takoj na licu mesta. Mrtvašnice in hiše za ogled mrtličev so bile tako prenapolnjene, da nikamor več niso mogli položiti mrtvecev, katerih število se vedno množi. Posebno veliko je mrtvih deklic, starih od 10 do 12 let, ki so dobile proste vstopnice k predstavi. V spodnjem prostoru za orkester so našli še diha-

«Mi smo občinski svetovalci,
kako se „fest“ postavimo!
Zdaj mi smo zapovedovalci,
„ta grenč'ga“ si privoščimo!
Če teče šnops,
na srenjo teče,
saj mi ga nič ne plačamo!»

In navdušil jih je «ta grenki», da so peli vsi in nekateri tudi «čez dajali».

Tedaj so pa vstopili še fajmošter, šomošter, mežnar in organist. Tomaž Razgrajč je vstal ter nekako dvomljivo se gugajoč povabil fajmoštra, češ, kar na to-le kravjo trugo naj se vsedejo! Šomoštru, mežnarju in organistu pa je zapovedovalno pokazal kravje jasli.

Fajmošter, sedeč na kravji trugi, predlaga, da naj se prične volitev in da naj bo zapisnikar šomošter Smrdè, češ, da je ta že prinesel seboj pero in papir. Ta predlog je enoglasno prodril, in Smrdè je razgrnil papir po poleg njegovega sedeža stoječem kurniku. Uspeh glasovanja je bil ta, da je bil izvoljen županom občine Podrte peči hlapec Tomaž Razgrajč, ki je spravil zapisnik v seneni koš. Obenem je novi občinski zastop sklenil, da se pošlje za škofove zavode 1000 kron, za Marijino družbo 500 kron, in da se nezakonski otrok Jerneja Čikarja preredi na občinske troške v zahvalo, ker Čikar kot občinski odbornik da občini na razpolago svoje duševne sile!

Tako je bilo leta Gospodovega 1904!

joče otroke, katere so vrgli s spodnje galerije njihovi stariši, ki so zgoreli. Z druge galerije se ni nihče rešil. Gledalci so zgoreli, kar jih je pa poskakalo iz galerije, so se ubili. Stopnjice so bile napolnjene z mrtveci. Mnogo oseb je naslo smrt stoje med sedeži. Na gledaliških hodnikih so našli dvanajst črevljev visoko nagromadena zažgana trupla. Mnogo oseb je skočilo na cesto, kjer so obležale z razbitim telesom. Dvajset minut po začetku požara je bilo vse gledališče v plamenu. Rešenih je komaj 200 ljudi. Okoli gledališča je stalo natlačeno 40.000 jokajočih ljudi, ki so prišli iskat svoje sorodnike. Dogodili so se srce pretresujoči prizori. Vse mesto je v globoki žalosti. — Iz Čikage se dalje poroča, da se utegne število mrtvih še zvišati, ker se bori od 150 težko ranjenih kakih 30 s smrtjo in ker se vedno najdejo še novi mrtveci. Računa se, da bo okrog 800 žrtev.

Dopisi.

Zaplenjeno!

Iz Tržiča. Pretečeni teden imeli smo pri nas župansko volitev. Izid volitve je bil presenetljiv in to tem bolj, ker sta si stali letos obe stranki enakomočni na-

Vesela sprava med liberalnim in klerikalnim sosedom na sveti večer.

III.

Nasprotstvo med Brezovarjevimi in Bukovnikovimi se je počasi ohlajalo. Štefan si je zopet upal ogovoriti Marijanico, kadar jo je srečal, in ona mu ni ostajala dolžna uljudnega odgovora. Veselo upanje, da se skoro izpolnijo njune najsrčneje želje, je njima spet pordecilo lica. Ali solnce tega lepega novega upanja je njima sijalo le kratek čas, potem pa se je skrilo za teman oblak sovražne osode, in sicer, kakor se je njima zazdelo — za vselej! To pa se je zgodilo tako-le:

Nekega dne se je vračal Bukovnik z zelo srditim obrazom iz konsumne hiše. Ko pride pred Brezovarjevo hišo, se obrne na nasprotno stran, dvakrat prav debelo pljune na tla ter robato zakolne, nato pa doma v sobi vpije, kolne in tolče ob mizo, da mimogredoči vaščani postajajo in poslušajo. Bukovnikovo vpitje in razsajanje se je slišalo tudi k Brezovarjevim, ki so spoznali iz nekaterih besedi, da je vse to naperjeno proti njim. Tudi jezni in zaničujoči obrazi, ki so jih potem zrnaj hiše kazali vsi Bukovnikovi proti Brezovarjevim, so tem molče povedali, da so prav umeli Bukovnikovo jezo in da se je med njimi zopet udrl nov globok prepad nasprotstva in sovraštva, nikakor si pa niso mogli pri Brezovarjevih

sproti. Izvoljen je županom zopet g. Karl B. Mally, svetovalecema pa Julij Goeken in Ludvik Bortolotti; prvi renegat, drugi Nemeč iz rajha in tretji Lah. Ta lepo sestavljena trojica bo torej gospodovala zopet tri leta nad slovenskim Tržičem. Da pa so se pri volitvi na tako infamen način prezrli slovenski odborniki in da so oddali ti svoje glasove Nemcem, skleniti se je moral pač kak kompromis. In opravičeno nam sila v usta vprašanje, kak sramotni kompromis se je sklenil, in ali je bilo kompromisa sploh treba? Prosimo torej, da nam naši zastopniki odgovoré na ta dva vprašanja in to tem gotovejše, ker se govori, da je ugleden meščan naše stranke pregovoril nekega občinskega odbornika, ki ni hotel iti volit, da je šel volit in oddal svoj glas nemškim kandidatom. To kaže skoro na popolno, brezpogojno kapitulacijo. O tužna nam majka!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. P. n. naročnike „Gorenjca“ uljudno prosimo, naj nam te dni izvolijo poslati naročnino za leto 1904. Ob enem se obračamo do vseh prijateljev lista s ponižno prošnjo, da listu pridno pridobivajo novih naročnikov.

Osebné vesti. C. kr. notar dr. Ivan Winkler je prestavljen iz Tržiča v Rožek. — Kapelan g. Franc Kralj je prestavljen iz Jesenic v Šmartno pri Litiji in Ivan Prijatelj iz Sodražice na Jesenice.

Deželne naklade — dovoljene. Izšla je cesarska naredba, s katero se pobiranje deželnih naklad v smislu sklepa deželnega odbora dovoljuje za leto 1904. vzlic grmenju dr. Sušteršiča in njegovih obstrukcijskih sokrivcev. Dr. Sušteršič se je s svojim slovesnim protestom proti taki cesarski naredbi koronito blamiral, ker se bodo deželne naklade vseeno pobirale tudi v letu 1904.

Narodna čitalnica v Kranju. Da se nudi tudi širšemu občinstvu pogledati si res fino in pri premijeri tako lepo uspelo francosko burko «Njegova hišina», je sklenil odbor «Narodne čitalnice» naprositi diletante, da se ta igra ponovi. Vsi diletantje so bili takoj rade

razložiti, kaj je vzrok tej čudni in nepričakovani sovražni izpremembi pri Bukovnikovih.

To je starega Brezovarja zelo zabolelo v občutljivo srce, in tudi srci Štefana in Marijanice sta zopet začeli krvaveti. Brezovar pa je bil dobra in blaga duša ter ni mogel videti žalostnega, nesrečnega človeka brez tolažbe in pomoči. Vsled tega je sklenil ponižati se, iti k Bukovniku in mu ponuditi roko v spravo, dasi je bil starejši kakor Bukovnik in si ni bil v svesti, da bi mu bil dal kdaj kak povod za nasprotstvo in sovraštvo.

Ko je naslednji dan videl Bukovnika pred njegovo hišo, je stopil k njemu in ga ogovoril: «Ljubi sosed! Ali se še spominjaš, kako smo prej složno in zadovoljno živeli med seboj? In čemu se zdaj sovražimo? Sami ne vemo dobro, zakaj! Hudobni in malovredni ljudje so napravili nasprotstvo med nama in najinima družinama iz grdih samopašnih namenov! Zatorej pozabiva, kar je bilo, in bodiva zopet stara prijatelja!»

«Ka-aj!» se mogočno in jezno zadere Bukovnik nad Brezovarjem. «S teboj, hinavec stari, ki nisi vreden, da bi te sezgali na grmadi, naj bi bil še dober prijatelj in naj bi pozabil grda obrekovanja, ki jih ti in tvoji ničvredni ljudje s svojimi lažnivimi jeziki okrog trosite o naši pošteni hiši in našem dobrem, vse časti vrednem stricu dekanu! Tega ne bom nikoli pozabil in dobri si ne bomo nikdar več! Ženskama sem strogo prepovedal, pogledati še kdaj katerega vaših in z njim izpregovoriti prijazno besedo. Sicer pa tudi sami toliko držiti náse, da vesti, kaj je storiti njima. Ti in tvoji pa še lagajte o

volje pripravljene ugoditi tej želji. Zatorej se uprizori «Njegova hišina» jutri zvečer točno ob polosmih v prostorih «Narodne čitalnice». Mejdejansko godbo oskrbuje tukajšnja meščanska godba. Vstopnina za osebo 60 vinarjev, za dijake 40 vinarjev. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje dramatične umetnosti odbor.

Opozorjamo vse člane «Gorenjskega Sokola» na današnji občni zbor, ki se vrši točno ob poldevetih zvečer v gostilniških prostorih g. P. Mayrja. — Pri prosti zabavi sodelujeta slavni čitalniški pevski zbor in tamburaski zbor bralnega društva.

Veselica, kakatero je priredilo «Slovensko bralno društvo v Kranju» na praznik sv. treh kraljev, je privabila dokaj številno občinstvo v obširne prostore «Sokolove» telovadnice. Predstavljala se je veseloigra «Pri puščavniku», katero so prvič proižvajali društveni diletantje. Dasi so posamezne vloge v tej igri prav nehvaležne, se mora vendarle priznati, da so vsi predstavljatelji povoljno rešili svojo nalogo. Le malo predolge pavze so bile vmes, kar na gledalce napravi jako čuden utis. Po igri se je razvila prosta zabava in tukajšnja meščanska godba je zasvirala nekaj komadov za ples, ki je napravil zlasti mlademu svetu svoje veselje.

V Železnikih je umrla minulo soboto zvečer ondotna c. kr. poštarica in posestnica gospa Lujiza Demšar v starosti 70 let. Pokojnica je služila od leta 1853, tedaj več kakor pol stoletja, pri omenjenem poštnem in brzojavnem uradu, katerega je samostojno vodila od leta 1873. Radi njenega človekoljubnega in darežljivega značaja je bila znana daleč na okrog.

Koblarja je strah! — Kaj, strah?! Ali sram tudi? — Ne! — Žal! Čemu ga je strah? — «Gorenjca.» — Aha! — Koblar je prišel s svojo politiko na kant, kar smo mi že davno prorokovali. Zavedci meščani so mu takoj obrnili hrbet, drže se ga le še tisti elementi, ki pričakujejo kake gmotne koristi, ali ki ne znajo ločiti osebe od stvari. On je to tudi že uvidel ter moral pripoznati s kislim obrazom, da je v Kranju doigral svojo vlogo; vse drugače je na kmetih. Tu se z raznimi žegni in farsko sukajo dá še marsikaj preslepiti, no, pa — čast Bogu in hvala «Gorenjcu» — tudi gorenjski kmet

nas! Naj še kaj zvem, pomenili se bomo potem drugače kakor zdaj — pred sodiščem!»

Brezovar ves osupel posluša to trdo kakor tudi neuljudno in neopravičeno sosedovo očitanje in takoj spozna, da se mora za njim skrivati kaka pomota ali pa zlobna umetna spletká, s katero hoče njemu neznan škodljivec preprečiti sporazumljenje med njim in sosedom Bukovnikom. Zato mirno odgovori: «Ljubi sosed, ti si gotovo v zmoti! Pri nas nismo še nikdar obrekovali nobene hiše, še najmanj pa tebe in tvoje sorodnike. Povej mi vendar, kaj si slišal o tem, da se stvar pojasni in se ti opravičim, če smo pri nas res kaj krivi.»

«Seveda, seveda,» se Bukovnik ponosno in zaničljivo zakrohoče, «zdaj naj bi se pred takim zlodjevím obrekljivcem, kakršén si ti, še ponižno uklanjal in mu pripovedoval njegove lastne laži! Sam dobro veš, kaj si lagal o nas! In če bi tudi ne bilo res vse, kar sem zvedel, nočem nobenega prijateljstva več sklepati z ničvrednimi liberalci in brezverci, ki nasprotujejo našim največjim kmetskim dobrotnikom. Jaz bom tudi za naprej lahko prebil brez tebe in tvojega prijateljstva, ako pa se bo kdaj pozneje, ko mene več ne bo na svetu, kdo iz moje hiše tako spozabil, da bo priprosjačil v tvojo hišo, naj ga tvoji vržejo ven, saj je svet okrog na vse strani dovolj širok, da se bo mogel obrniti kam drugam!»

Po teh besedah Bukovnik zmagonosno obrne hrbet Brezovarju in odide v svojo hišo. Tudi Brezovar se vrne domov, a zelo potrt in žalosten radi sosedove trdovratnosti in ošabnosti.

je začel uvidevati, da mu ne bodo vsi farovski žegni in suknje pomagale do boljše bodočnosti, ako se sam ne potruži in da čim manj se pusti komandirati od črno-suknježev, tem bolje zanj. To je hudo, to boli našega Koblarja, posebno letos, ko se mu od daleč deviško-sramežljivo smehlja deželnozborski mandat kranjskega okraja. S poželjivo zaljubljenimi očmi in tresočo roko vleče za mrežo, katero je nastavil tej v ljubezenski umetnosti pretkanega Don Juana neznani in nerazsodni kmečki punici. Oh, in v strastnem objemu nepokvarjene, priproste ljubice, porabil bi na vse — seveda po njegovem mnenju — neopravičene napade na njegovo osebo. V tem poslu ga najbolj moti «Gorenjec», toraj proč z njim! Ker se «Gorenjčevi» naročniki za Koblarja še toliko ne zmenijo, ko za leski sneg, poslužuje se drugih sredstev. V tem pa naš tehant ni izbirčen. V zadnjem času izkuša omejiti, oziroma onemogočiti razpečavanje. Tako je govoril potovki s Primskovega, če bo še nadalje raznašala «Gorenjca» naročnikom in ne govorila z neomejenim spoštovanjem o njegovem izobraževalnem društvu, jo bo izbrisal iz tretjega reda, povrhu pa še javno imenoval v cerkvi. V svoji katoliški ljubezni bi rad snedel kruh stari, betežni, za drug posel nezmožni ubogi ženici, da le zadosti svoji osebni strasti, in če potem omenjena reva tudi pogine kar za plotom. Res, lep Kristusov namestnik ta «naš» župnik!

«Krivi proroki.» Pod tem zaglavjem smo na prvem mestu zadnjega «Gorenjca» podali v pouk in zabavo svojim bralcem verno sliko kranjskih klerikalcev, zajedno smo pa s tem člankom svojim pobožnim nasprotnikom poklonili kot novoletno darilo nekako politično ogledalo, v katerem lahko vsak čas ogledujejo svoje prave obraze — brez krinke! Naš radovedni tehant je seveda moral hitro pokukati v zrcalce in kakor se kaže, mu ni posebno prijala podoba, katero je zazrl. Takoj v nedeljo zjutraj pri prvi maši je začel tolči na ogledalo, prav kakor kaka histerična ženska, kateri ni dosti lepa podoba v zrcalu. Toda Koblar razbija zaman, kajti naše steklo, brez škode prenaša njegove udarce in čeprav je poslušalcem namigaval, da naš «špegu fovš kaže», mu pametni ljudje ne verjamejo, ker za svojo trditev ni mogel doprinesti nikaškega dokaza. S svojo pridigo je najširše občinstvo opozoril na «Krive proroke», ki so se minulo nedeljo kar požirali, in splošno mnenje je bilo to, da naše ogledalo kaže izborno. Čemu tedaj Koblar nosi vodo v Savo in rohni zoper «Gorenjca»? Kdo se neki pri nas zato briga, ako je naš tehant v nedeljo izrekel obžalovanje vsem hišam, ki imajo naš list. V Kranju samem se vsako soboto razpeča nad 300 izvodov in vse tiste hiše, ki nimajo «Gorenjca», poštejemo lahko na prstih jedne roke. Resnici na ljubo moramo tudi omeniti, da kranjski farovž ne spada med tiste hiše, v katerih se «Gorenjec» ne bere. Koblar je v nedeljo s proroškim duhom zaklical, da se bo prav kmalu pokazalo, kdo ima prav, ali oni, ki oznanjujejo božjo besedo, ali oni, ki oznanjevalce «božje besede» pitajo s «krivimi proroki». Usojamo si Koblarja opozarjati, da se «Krivi proroki» sploh ne nanašajo na one, ki res oznanjujejo božjo besedo, marveč na tiste, ki s pretvezo, da oznanjujejo božjo besedo, zganjajo v cerkvi politiko in delajo reklamo za umazano klerikalno časopisje. Glede zadnjih je pa prišel Koblar s svojim prorokovanjem prepozno. Kranjci so že izpregledali, da tukajšnji «krivi proroki» nimajo prav, vsled česar je tudi moralo poginiti le-teh prorokov glasilo, «Slovenski List», dočim je «Gorenjec», kateremu je Koblar sedaj pred jednim letom prorokoval zgodnjo smrt, stopil čil in zdrav v novo leto s trdnim naklepom, da bo s prihodnjim novim letom z božjo pomočjo pozdravil «svojega župnika» v izdatno povečani obliki.

Učiteljske vesti. Nadučiteljem sta imenovana gospoda Fran Jeglič na Dovjem in Ivan Baraga na Koroški Beli. Premeščen je g. Karol Wider, učitelj v Trziču, kot stalni suplent v Ljubljano.

Silvestrova veselica tukajšnje «Narodne čitalnice» je uspela kar najbolje. Predvsem nam je omeniti uprizoritve občinstvu dosedaj še neznanе veseloigre «Njegova hišna». Videli smo že več diletantskih predstav v Kranju,

ali odkrito rečemo, da nam doslej še nobena ni ugajala tako, kakor ta. Bila je v vsakem oziru za Kranj nekaj popolnoma novega. Igra, ki je bila pod spretnim režiserjem g. H. R. izvrstno naštudirana, je bogata besednih in stvarnih dovtipov ter nudi tako že samonasebi igralcem največjo priliko, ako se le dotična mesta prav uporabijo. In to so tudi znale naše izvrstne igralke in igralci. Igralo se je izborno in vsa čast igralcem, ki so želi za svoje izvrstno igranje buren aplavz gledalcev. Želeti je bilo le, da bi se prvo dejanje, ki se že samonasebi nekoliko vleče, živahnejše in hitreje igralo. Zapazili smo tudi mnogo novega pri sceneriji, ki je še povečalo vspeh igre. Po dokončani igri se je vršila običajna šaljiva lolerija. Kc so pa naznanjali udarci ure v zvoniku zadnjo polnoč v letu 1903, je pozdravil g. podpredsednik čitalnice g. Ciril Pirč navzoče v polnočnem govoru, omenjal na kratko 40letnico čitalnice in želel navzočim veselo in srečno novo leto. In res, veselo se je pričelo novo leto. Živahen ples, ki je trajal prav do ranega jutra, je pričal o tem. Koncem naj še omenimo pohvalno kranjsko meščansko godbo, ki je igrala cel večer neumorno pri čitalnični veselici v kljub različnim intrigam iz farovža.

Ponesrečil se je dne 29. m. m. samski krojač Šimen Žmitek iz Srednje vasi, okraj Radovljica. Našli so ga mrtvega v nekem jarku. Žmitek ga je rad pil.

Za gostilničarje pa tudi za goste. Piše se nam iz Radovljice: V številki 47. «Gorenjca» m. l. je nekdo pod naslovom «Za gostilničarje» pisal, kako nekateri gostilničarji mešajo in fabricirajo svoje vino. To je res. Ali ti gostilničarji menda ne pomislijo, da si s tem ne pripravijo nobenega dobička, ampak le škodo, ker si odženo goste s svojimi slabimi, ponarejenimi vini. Nasprotno pa gostilničarji, ki imajo dobra naravna vina, vedno dosti iztočijo in imajo v tem več dobička kakor tisti, ki prodajajo slaba vina, četudi si jih ti nabavijo z manjšimi troški. Res je pa nadalje tudi, da vselej in povsod ni gostilničar sam kriv, da ponuja sama slaba vina svojim gostom, temveč je tega kriva le njegova nevednost, kajti dandanes je že silno težko dobiti dobro pristno vino, ker zdaj že skoro vsak vinogradnik kolikor toliko «popravi» in «krsti» svoje vino z znanimi ceneni tvarinami. Vendar pa se tudi v sedanjem času dobi pri nekaterih vinogradnikih še prav izvrstno vinsko blago. Največ vina se pokazi in ponaredi pri raznih tujih vinskih trgovcih in prekupcih. V nekaterih krajih se pa tudi nahajajo tovarne, v katerih se dela raznovrstno vino brez pravega naravnega vina. Da so taka ponarejena vina, čeprav so včasih po okusu še dovolj dobra in prijetna, zdravju zelo škodljiva, to se razume. Zato je potrebno, da je vsak gostilničar prav oprezen in previden pri nakupu vina in naj vselej dobro premisli, komu zaupa svoj denar. Sicer je pa že stara resnica, da imajo navadno slaba vina vsi tisti gostilničarji, ki jih naročajo od vinskih trgovcev neposredno ali pa po vinskih popotnih posredovalcih. Kdor hoče dobiti dobro in pošteno vinsko kapljico, naj se sam poda na vinsko kupčijo med vinogradnike in tam tako dolgo išče in pokuša, da najde vinsko blago, ki je njemu všeč. Kupljeno vino naj dá takoj na mestu potočiti v sodove, te naj potem zapečati in odpošlje na železniško ali parobrodno postajo. Na ta način ne bo pri vinskih kupčijah nikdar kupil — mačka v vreči. Pri tem pa mora seveda tudi poznati vina in vedeti razločevati, katero vino je dobro, katero slabo, katero naravno in katero ponarejeno. V tem oziru imamo v Radovljici par jako dobrih gostilen. Ti gostilničarji si gredo vedno sami nakupiti raznih vin v daljne vinske kraje med vinogradnike in potem tudi tako blago razpečatijo doma. Vsled tega pa so te gostilne tudi dobro obiskane in gostje pri odhodu od njih ali pa drugi dan ne tožijo o glavobolu. Te vrstice naj služijo nekaternikom v njih koristno znanje in pojasnilo, zakaj točijo v nekaterih gostilnah le slaba ponarejena, v nekaterih pa tudi dobra naravna vina. Pri tem pa naj nikdo ne misli, da hočemo s tem sestavkom delati kako reklamo za te radovljiške gostilne. Pregovor pravi: «Dobro blago se samo hvali,» in tako so tudi te gostilne že brez naše hvale zaradi dobre naravne pijače na dobrem

glasu daleč okrog. S temi vrsticami hočemo le povedati javnosti, za kako nespametno in nepošteno dejstvo tudi smatramo, mešati in priditi dobra naravna vina in okrepečila ter razvedrila potrebnim gostom ponujati proti plačilu — zoperno zdravju škodljivo brozgo!

Iz Škofje Loke. Občni zbor «Slovenskega bralnega društva» v Škofji Loki se ni vršil, kakor se je pomotoma poročalo, na sv. treh kraljev dan, pač pa se isti vrši v nedeljo 10. t. m. ob polu osmih zvečer. — Silvestrov večer «Narodne čitalnice» škofjeloške se je v vsakem oziru dobro obnesel. Udeležba je bila tako mnogobrojna, kakor le malokdaj. V splošno zadovoljnost so diletantje uprizorili enodejanski burki «Eno uro doktor» in «Mesalina». Med posameznimi točkami je prav dobro in marljivo svirala godba na lok gospoda Otona Sodarja. Moški zbor je enako zadostoval. Ko je o polnoči skončal predsednik čitalnice c. kr. sodni adjunkt gospod T. Bežek običajni novoletni govor, čestitalo si je občinstvo navdušeno med seboj in pozdravljalo prvo mlado jutro novega leta. Vsa čast odboru na vrlo lepi prireditvi. — Zanimanje za plesni venček, katerega priredi tukajšnje prostovoljno glasilno društvo v nedeljo, dne 17. januarja v prostorih «pri kroni», je splošno in obeta postati, kakor navadno, ena najsijajnejših predpusnih prireditev v Škofji Loki. Vrlo društvo vsekakor zasluži izdatne podpore.

Predpusne veselice v Kranju. Vojaško veteransko društvo priredi v nedeljo dne 17. t. m. v dvorani »Gorenjskega Sokola« plesni venček. — Plesni venček priredi «Narodna čitalnica» dne 1. februarja. — Telovadno društvo «Gorenjski Sokol» napravi na pustno soboto dne 13. februarja zelato maskarado.

Kaj vse znata naša kapelana. To sta vam dva tiča, gospoda Hybásek in Pengóv. Umeta skoro vse, prav vse. Zastavimo glavo, da znata celo kravo dreti s svedom. Aranžirata veselice, izborna družabnika sta, pojeta kakor slavčka, Hybásek gode ter citra, Pengóv pa piska na klarinetu, gotovo znata tudi brati mašo itd. Pač pa, kar se tiče lepih umetnosti in športa, Hybásek nekoliko nadkriljuje Pengóva. Hybásek je izvrsten glasbenik in se kot tak zlasti briga za cerkveno petje in godbo. Pravijo sicer, da bo organist Mohar zopet prišel v veljavo, ko se vsled papeževega ukaza v cerkvi ne bodo več razlegali nežni ženski glasovi, a mi ne verujemo takim zlobnim čenčarijam. Hybásek je tudi že nosil cesarsko suknjo in kot bivši kavalerist sedi na konju kakor vlit. Že kot kapelan v Smledniku je pozdravil škofa na čelu kmetskega banderija, a tudi sicer je kot izurjen jezdec marsikomu v smledniški fari še danes v živem spominu. Kot jahač je neki močno imponiral nedolžnim Marijinim otrokom v Smledniku, a prav tako vzbuja elegantni in galantni jezdec v Kranju splošno pozornost. Če so tukajšnje članice deviške družbe z njim tako zadovoljne, kakor smledniške kolegije, nam ni znano. Pengóvu so Hybásekove lavo-ričke kratile spanje in zato je na vsak način tudi hotel na konja. Farovško dvorišče se je izpremenilo v manežo in neko pohlevno kljuse se je res kmalu tako privadilo malega kapelana, da žegnano telo le redkokedaj še vrže na grešno zemljo. Pengóv si že po malem upa iz farovža, vendar je zaenkrat videti na sedlu prav tak, kakor pa-glavec, katerega je «ringelšpilar» privezal na lesenega konja. Polagoma se bo pač bolj izuril, a Hybáseka ne bo dosegel nikdar, ker je slednjemu jahanje že nekako prirojeno. Glede športa tedaj ni mogoče malega kapelana primerjati z velikim, zato pa Pengóv posega Hybáseka kot delavec na narodno-gospodarskem polju. Bil je nekaj časa na Dunaju agronom in ima seveda nacionalno ekonomijo ter zadržujo organizacijo v malem prstu. V svojem rojstnem kraju tam doli ob Savi je že zidal šmentano drago mlekarino (za ptuje denarje seveda), tudi v Šmartnem pri Kranju je že pridigoval o kislem zelju, v Kranju je pa docela hotel pokazati, česar se je naučil. Na en mah je hotel proslaviti svoje ime. Naročil je valilnik za kurja jajca v vrednosti 160 kron in postavil je stroj na varen kraj v župnišču. V tajinstveno meglo je bilo začetkoma zavito to podjetje, od katerega je celo Koblar pričakoval mnogo dobička. Slednjč so pa

kranjske tercijalke vendarle pogruntale, da imajo v kranjskem farovžu — «mašino za piške delat»! Kar 70, reci sedemdeset jajc je nasadil Pengóv umetni koklji. Sam ljubljanski škof je prišel v Kranj incognito gledat ta čudež in pričakovati je bilo, da božji blagoslov počiva na celem podjetju. In Pengóv je kuril in valil, valil in kuril in učinek je bil res prav velikanski. Izmej 70 jajc se jih je izvalilo celih 15 in od petnajstih pišk so poginile samo štiri. Ker morajo za ostalih 11 nežnih živalic kuriti v farovžu posebno sobo, izračuna lahko vsakdo, koliko približno stane vsak Pengóvov pišek. Ko se bo mali kapelan boljše priučil valiti, bo uspeh vsekako še boljši. Prvič je baje kupil tudi preveč jajc izza «šmarnih maš» in zato je bilo 55 nerabnih. Menda so pokvarjena jajca vrgli na gnojišče, če bi pa vsled kakega čudnega slučaja vendarle prišla na trg, svarimo že danes kupujoče občinstvo pred farovškimi — klopotci!

Župnikom v Cerkljah je imenovan g. Franc Dolinar, dosedaj župnik pri Sv. Katarini.

Iz Tržiča. Črevljarskih pomočnikov podporno društvo priredi dne 17. t. m. svoj plesni venček v prostorih gostilne g. J. Kavčiča, Vstopnina za nečlane 40 vin., ena dama prosta. Začetek ob osmih zvečer.

Črne kóze na Hrušici. Zdravstvena oblast je dala sežgati vse barake na Hrušici, v katerih so oboleli delavci za črnimi kózami. Več že okuženih macedonskih delavcev je odpotovalo na Gorisko, kjer so jih Podgradom vsled odredbe okrajnega glavarstva prenesli v mrtvašnico, in ondi korenito desinficirali. Ravno tako so desinficirali tudi vse hiše ob potu, kjer so hodili delavci.

Drobiž z Gorenjskega. Predsednikom krajnega šolskega sveta v Vodicah je izvoljen župnik Simon Žužek. — V Sorici je dne 6. t. m. umrl posestnik Franc Pintar. — Kočarjev sin Janez Šnedic iz Predoselj je prenočeval dne 27. decembra na Kokrici na skednju Marije Kern. Vrgel je v slamo gorečo cigareto, ki je povzročila požar. Zgorel je skedenj z raznim gospodarskim orodjem. Škode je 3000 kron.

Križem sveta.

Zaslužni slovenski politik in pisatelj, g. dr. Josip Vošnjak, je praznoval dne 4. t. m. v Slovenski Bistrici svojo sedemdesetletnico. Gospod doktor je nekaj časa služboval pred več kakor 20 leti kot zdraynik tudi v Kranju.

Grozen umor. V Parkanyu na Ogrskem se je zaljubil 18 letni kmetski fant H. Sircsevics v 16 letno Jeleno Avanszky. Ker pa je dekletova mati prepovedala fantu občevanje s hčerko, je sklenil ta umoriti mater. Ponoči je dekle odprlo fantu hišo, na kar se je isti priplazil do postelje speče matere ter ji z britvijo odrezal glavo. Nato sta z deklico ostala celo noč skupaj v njeni spalnici. Ko je zjutraj fant odšel, začela je deklica vpiti, da se je mati usmrtila. Toda ni ji obveljalo, sodišče jo je z morilcem vred dalo zapreti.

Ne navadna oporoka. V Parizu je umrl čudak Filip Leelerque, ki je zapustil svoje ogromno premoženje francoski akademiji s pogojem, da se napravi poseben fond, ter se izplačajo obresti nezakonskim deklicam lepega obnašanja po 2000 frankov kot dota, ako se omože.

Domača knjižnica.

Stenografični zapisnik II. shoda slovenskih odvetnikov, ki se je vršil dne 25. oktobra 1903 v mestni posve-tovalnici stolnega mesta Ljubljane, je sedaj izšel v tisku. Po stenografičnih zapisnikih je sestavljeno poročilo, kateremu so dodane na shodu sprejete resolucije, govor dr. Ploja o delovanju državnih organov na jugu države in članek «Pravica v službi krivice», ki je izšel koncem novembra v več listih.

Škrat. II. letnik, izhaja vsako soboto v Trstu in stane za vse leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrta leta 1·50 K.

Razglednice v prosep vsesokolskega izleta v Ljubljani je založil «Sokol» v Gorici. Gotovo je važno za vsakega sokolskega delavca, posebno pa za one obmejnih sokolskih društev, da se vdeleže tega pomembnega sestanka, kjer bo prilika videti vspehe vsega dosedanega sokolskega

dela med Slovenci, kjer se nam bode pokazala natančno določena pot, vodeča do sokolskih ciljev, in kjer se bomo navduševali za nadaljno naporno delo. — In da se bode mogel «Goriški Sokol» vdeležiti tega važnega sestanka mnogostevilno, je sklenil poleg tega, da napravi pred izletom veselico z veliko javno telovadbo skupno z «Sol-kanskim Sokolom», izdati sokolske razglednice. — Razglednice so lično izdelane, opremljene s sokolskimi izreki, jih je šestnajst vrst, in sicer deset, predstavljajočih telovadbo vrste na orodjih, tri proste vaje in francoski boks, dve skupini in štiri alegorične. — Ker je «Goriški Sokol» založil zanje precejšnjo svoto, — kar ni malenkost za društvo — in vendar prodaja razglednice tako ceno, da bodejo nabrali razprodajalci za bratska društva lahko lepe svote v podporo izletnikom in ker so razglednice v vsakem oziru sokolske in vsestransko zadovoljujoče, apelujemo na brate «Sokole», naj skrbe, da se bodo prodajale po vsej Sloveniji in ob vsaki priliki. — Sto komadov stane 5 kron. — Naročila sprejema načelnik brat Jos. Zadel. — Naročnino je poslati naprej ali se pošlje po povzetju, le bratska sokolska društva dobe proti poznejšemu plačilu.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu decembru 1903 je vložilo 435 strank K 79.364·57, dvignilo pa 228 strank K 64.412·57, 3 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 16.000.—. Stanje vlog iznaša K 3.170.810·18, stanje hipotečnih posojil K 1.962.039·44 in denarni promet K 204.479·55.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu decembru je 230 strank vložilo K 65.657·23, 187 strank dvignilo K 49.076·85, 30 strankam se je izplačalo posojil K 93.400.—, denarni promet K 305.631·24.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu decembru 1903 je 194 strank vložilo K 58.719·26, 112 strank je vzdignilo K 20.984·34, 10 strankam se je izplačalo posojil K 18.600.—. Stanje vlog iznaša K 858.812·36. Stanje hipotečnih posojil K 626.474·52. Denarni promet K 149.209·64.

Loterijska srečka dne 2. januarja t. l.

Gradec: 89 63 31 74 69

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

DM. 11/3

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomazeva žindra, najboljše umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

189-23

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Prodajo se

popolne izdaje: Goetheja, Schillerja in Lessinga, skupaj 63 snoplčev v 32. zvezkih. Vsi zvezki so broširani in skoro novi. Skupna cena 18 kron.

Naslov pove uredništvo «Gorenjca».

8-1

Vsi kmetovalci

se lahko prepričajo, da je najboljšo sredstvo konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce i. t. d. obdržati zdrave, močne, ješče in debele če se jim pri mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne Piccoli, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4, kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem
Podgora pri Gorici, 18./VI. 1902.

And. Kocjančič.
I. 199-18

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tevarna za modroce na poroco in posteljne oprave, saloga pohistva,

priporoca vrnke vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podok, strojih vozilcev, nastojalcev, posteljalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno oprave 94-87

po najnižjih cenah.

Cenike s 900 podobami pošlje zastoj in poštine prosto.

Razpošiljanje točno.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo

ur,

zlatnine

in

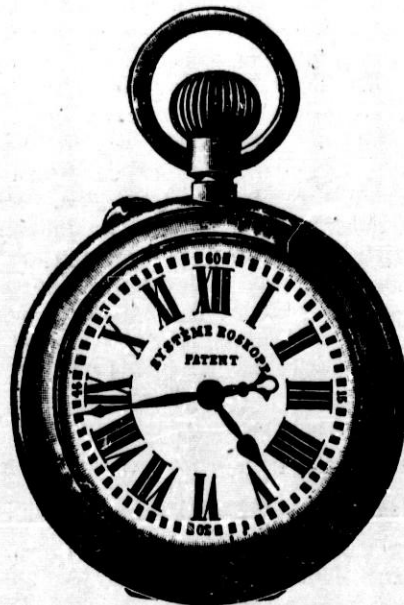
srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in poštine prosto.

Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3.75, najfinejša znamka, gl. 6.50. 140-29

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepešne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

115-33

Večkrat premisano!

G. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

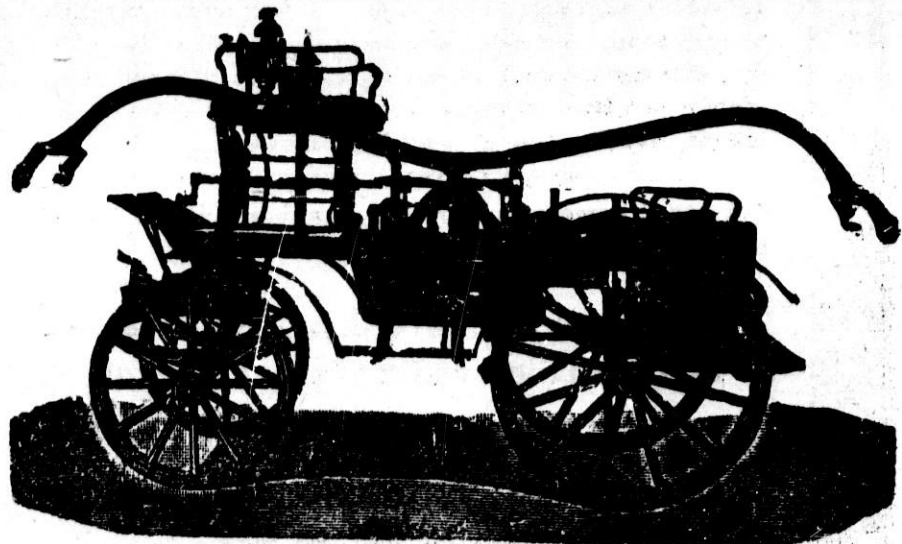
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 15-51

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zamrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno plačila po dogovoru.

Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Naznanjam

da so pri meni na novo izšle **dvoje mašne bukvice** Matere božje: «Slava Marije» in «Marija, naše veselje» s silno lepimi molitvami in debelim tiskom in se dobe različno vezane. Cene so od 40 kr. do 2 gld. Dalje se dobi **«Proračun s funtov na kilograme»**. Priporočam se tudi za vezanje knjig. Postregel bodem vsakemu z dobrim delom in nižjimi cenami kakor vsak drugi. Kupujem tudi vsakovrstne stare knjige.

222-7

Pavel Bizjak v Kranju št. 118
zraven velikega vódnjaka.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v **Špitalski ulici št. 5**

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**, broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti, modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot, peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorce na zahtevo poštnine prosto.

110 83

R. Miklauc.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

4-2

pri **Albinu Rantu**, Krarj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

5-27 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,170.810-18. Stanje hipotečnih posojil K 1,962.039-44.

Ženitna ponudba.

Mladenič z velikim posestvom na Gorenjskem se želi za zakon seznaniti z dekletom od 24-26 let, s primerno doto. Posestvo je vredno do 40.000 kron, pa brez vknjiženih dolgov. Prilika dobra, katero veseli dobro kmetijsko domovje.

234-3

Naslov: Fortuna št. 5, poste restante, Kranj.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

11-51

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Tedenski sejem v Kranju dne 4. t. m.

Prignalo se je 140 glav goveje živine, 3 telet, 70 prašičev, — ovac, — koz, 19 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.—, ovska K 6-25, rži K 6-50, ajde K 7-50, ječmena K 6.—, fižol ribničan K 10.—, koks K 11.—, mandalon K 9.—.

Zahtevajte „Gorenjca“

po

gostilnah in kavarnah!

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafikna na glavnem trgu;

Radovljica pri g. Otonu Homannu, glavna trafikna.

Lovski pes

šest mesecev star, bele barve z rumenimi lisami, se je izgubil.

Kdor bi kaj izvedel, kje se nahaja, naj to sporoči proti primerni nagradi Francetu Dolencu, lesotržcu v Stari Loki pri **Škofji Loki**.

235-3

Komi, ozir. prodajalka

iz špecerijske stroke, prednost ima železninska stroka, se sprejme takoj. Ravnotako se sprejme ishotam

učenec.

Ponudbe naj se pošiljajo na g. Adalberta Globočnika, trgovca v Zalcu pri Celju (Štajarsko).

5-2

Drsalke

različnih vrst prodaja po najnižji ceni trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“

Peter Majdič v Kranju.

6-2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

144-28

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zakaj je nemška kuharska knjiga: «Prato: Die süddeutsche Kühe» tudi pri nas razširjena v mnogo tisoč eksemplarjih?

Zato, ker doslej ni bilo kuharske knjige v slovenskem jeziku, ki bi mogla po vsebini in po zunanji opremlitvi ž njo uspešno tekmovali.

„Dobra kuharica“

ki je izšla v založništvu L. Schwentnerja v Ljubljani:

se pa lahko meri ž njo v vsakem oziru.

Obsega na 576 struneh več nego 1300 receptov za pripravljane najkokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 koloriranih tabel, je trdno in elegantno v platno vezana, izkratka zadošča zahtevam in potrebam tudi najfinije kuharice. — Cena ista kakor nemški knjigi, namreč le 6 K., po pošti 6 K. 55 h.

Slovenke, kupujte jo in kuhajte po njenih navodilih in ne bodete se kesale!

208—10

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

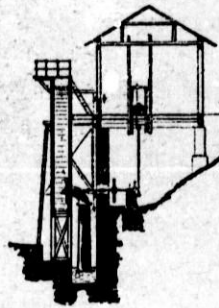
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajljne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike l. t. d. 125-32

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

117-32

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

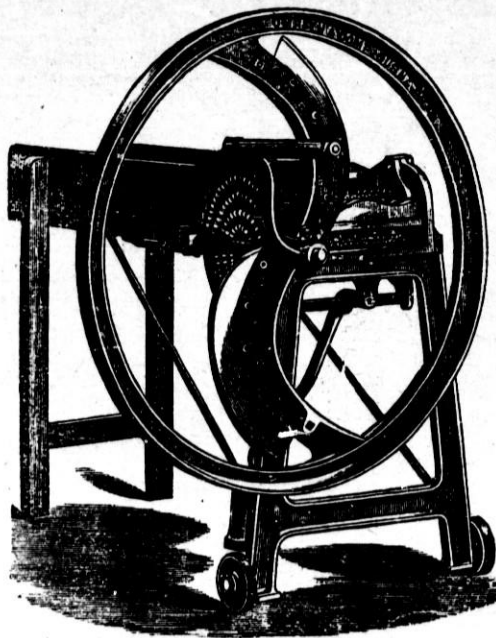
Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

62—43

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarstvo, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obiljanje

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plah za vozove, železnih peči,

Roman-in Portland-cementi, traerverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K., za pol leta K 1'50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.